

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@tennet.eu>
Sent: woensdag 3 april 2024 12:44:57
To: 5.1.2.e; 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e; 5.1.2.e (5.1.2.e@enexis.nl)
Subject: RE: verzoek
Attachments: PUC-2024-010 antwoord hubs Brabant finaal.pdf; 240223 Brief aan TenneT en Enexis - 5862143.PDF

Beste 5.1.2.e 5.1.2.e

Bijgaand onze reactie, mede namens Enexis, op jullie eerder verstuurd brief.

Met vriendelijke groeten / Kind regards / Mit freundlichen Grüßen,

5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e

Aanwezig: ma/di/wo/do/vrij

T 5.1.2.e
M 5.1.2.e
E 5.1.2.e@tennet.eu
I www.tennet.eu

TenneT TSO B.V.
Utrechtseweg 310
Arnhem
Postbus 718
6800 AS Arnhem
Nederland

Handelsregister: Arnhem 09155985

Denk aan het milieu. Print dit bericht alleen als het noodzakelijk is.

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@brabant.nl>
Verzonden: maandag 4 maart 2024 14:45
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@tennet.eu>
Onderwerp: verzoek

Geachte heer 5.1.2.e
Beste 5.1.2.e

Wij hebben onlangs bijgaande brief verstuurd. Echter, doordat wij geen ontvangstbevestiging hebben gekregen bestaat bij ons het vermoeden dat er iets niet goed is gegaan bij de verzending of ontvangst.

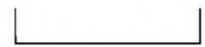
Wij hopen uiteraard dat de brief in goede orde is ontvangen en dat wij uit kunnen gaan van een terugkoppeling op 18 maart a.s. of eerder.

Dank voor uw bericht.

Met vriendelijke groet,
5.1.2.e

5.1.2.e 5.1.2.e | Project- programmamanager | 5.1.2.e | 5.1.2.e@brabant.nl |
Provincie Noord-Brabant | Cluster Ruimte | Postbus 90151 | 5200 MC 's-Hertogenbosch |
www.brabant.nl | Twitter: @brabant | Bezoekadres: Brabantlaan 1 | 5216 TV 's-Hertogenbosch |

Brabantlaan 1 | Postbus 90151 | 5200 MC 's-Hertogenbosch | Telefoon 073 6812812 | Fax 073 6807680 | [contact](#) | Twitter: @brabant | www.brabant.nl

Meer weten over de provincie Noord-Brabant?

Volg op Instagram: www.instagram.com/provincienoordbrabant

TenneT TSO B.V.
Postbus 718
6800 AS ARNHEM
Email: 5.1.2.e@tennet.eu

Enexis Netbeheer B.V.
Postbus 856
5201 AW 's-Hertogenbosch
Email: 5.1.2.e@enexis.nl

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Netcongestie en energy hubs in Noord-Brabant.

Geachte heer 5.1.2.e en mevrouw 5.1.2.e

Datum

19 februari 2024

Ons kenmerk

C2330609/5862143

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

5.1.2.e

Telefoon

(5.1.2.e)

Email

5.1.2.e@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Wij vragen uw aandacht voor een recent besluit van de nationale netbeheerder TenneT met betrekking tot de ontwikkeling van Energyhubs in gebieden met netcongestie, specifiek in Flevoland, Gelderland en Utrecht (FGU).

Dit besluit, op 1 februari jl online gepubliceerd door TenneT, heeft mogelijk gevolgen voor de verdere uitrol van Energyhubs in die regio's, waarbij maatwerk en aanvullende flexmaatregelen bij Energyhub initiatieven noodzakelijk zijn om overbelasting van het elektriciteitsnet te voorkomen.

TenneT en de regionale netbeheerders benadrukken het belang van samenwerking om slimme flexibele oplossingen te ontwikkelen die het elektriciteitsnet efficiënter gebruiken en de schaarse ruimte optimaal benutten. Energyhubs worden beschouwd als cruciale componenten van het toekomstige energiesysteem, maar hun implementatie vereist zorgvuldige afstemming om overbelasting van zowel het regionale als het hoogspanningsnet te voorkomen.

Wij herkennen ons in het belang van Energyhubs en de bijdrage ervan in het toekomstig energiesysteem. Wij hebben echter ook zorgen over de situatie in onze provincie en daartoe de volgende vragen:

- Is de kritische situatie ook van toepassing in de provincie Noord-Brabant en zijn hiervoor onderzoeken beschikbaar?
- Hoe is de afstemming van belastingprofielen in onze regio geregeld?
- In welke mate zijn vergelijkbare uitdagingen en maatregelen van toepassing op de Brabantse Energyhub-initiatieven, waaronder die in de

Brainportregio, het Kempisch Bedrijvenpark en een aantal zogenoemde 'Grote Oogst' bedrijventerreinen.

Datum

19 februari 2024

Ons kenmerk

C2330609/5862143

In verband met de potentiële impact op de ontwikkeling van Energyhubs in Noord-Brabant, verzoeken wij u zo spoedig mogelijk antwoord te geven op deze vragen.

Wij zullen het onderwerp ook agenderen voor de eerstvolgende Brabant Breed Overleg Energie (BBOE), gepland op 18 maart 2024.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

5.1.2.e

5.1.2.e

programmamanager Milieu en Energie

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.

Postbus 718, 6800 AS Arnhem, Nederland
 Provincie Noord-Brabant
 T.a.v. 5.1.2.e
 Brabantlaan 1
 5200 MC DEN BOSCH

DATUM	3 April 2024
UW REFERENTIE	C2330609/5862143
ONZE REFERENTIE	PUC-2024-010
BEHANDELD DOOR	5.1.2.e
TELEFOON DIRECT	5.1.2.e
E-MAIL	5.1.2.e @tennet.eu

BETREFT Netcongestie en energyhubs Noord Brabant

Geachte mevrouw 5.1.2.e beste 5.1.2.e

Wij hebben uw brief dd. 19 feb 2024 in goede orde ontvangen. Graag willen wij de gelegenheid benutten om op uw vragen en opmerkingen in te gaan.

TenneT en Enexis Netbeheer zien het grote belang van ondernemers, die samen of individueel werken aan slimme flexibele oplossingen om het elektriciteitsnet efficiënter te gebruiken en zo de schaarse ruimte optimaal in te zetten. Energyhubs zijn daarbij een belangrijk onderdeel van het toekomstig energiesysteem. De netbeheerders ondersteunen deze initiatieven waar mogelijk met expertise en aanpassingen aan het energiesysteem. Voorwaarde voor het aansluiten van energyhubs is dat zij zowel het regionale als het hoogspanningsnet niet overbelasten.

In onderstaande alinea geven wij de antwoorden op de gestelde vragen:

Is de kritische situatie ook van toepassing in de provincie Noord-Brabant en zijn hiervoor onderzoeken beschikbaar?

Op 18 oktober 2023 heeft TenneT de resultaten van het congestiemanagement onderzoek voor afname in Utrecht, Gelderland en Flevopolder gepubliceerd. Uit dit onderzoek is gebleken dat de situatie op het elektriciteitsnet in deze provincies kritiek is en dat de fysieke grenzen van het hoogspanningsnet in 2026 bereikt worden, terwijl de netuitbreidingen naar verwachting in 2029 gereed zijn. Deze conclusies waren aanleiding voor de Minister voor Energie en Klimaat om onorthodoxe maatregelen aan te kondigen, om te voorkomen dat kleinverbruik op een wachtlijst moet worden geplaatst.

Deze onderzoeken en de aanvullende netanalyses zijn specifiek gedaan voor het 150kV net in Utrecht, Gelderland en Flevopolder en gelden niet voor andere netdelen in het land. Voor Noord-Brabant (en Limburg) is in 2022 het onderzoek naar netcongestie voor afname afgerond en gepubliceerd. Het beeld dat daaruit naar voren is gekomen is dat met de inzet van congestiemanagement voorkomen wordt dat een vergelijkbare kritieke situatie (i.e. wachtlijsten voor kleinverbruik) in Noord-Brabant gaat ontstaan.

Hoe is de afstemming van belastingprofielen in onze regio geregeld?

Om te voorkomen dat het net overbelast raakt stelt TenneT limieten vast op de koppelpunten met het net

van Enexis. De uitwisseling van elektriciteit over de koppelpunten moet binnen die limieten blijven. Hierover is veelvuldig overleg tussen de experts van TenneT en Enexis op basis van verbruiksdata en belastingprofielen.

Binnen deze methode is het van belang dat Enexis een goede inschatting/reservering maakt van/voor de autonome groei. Dat is de groei in met name het kleinverbruik waar geen toestemming van de netbeheerder voor nodig is. Denk aan de privé laadpalen, warmtepompen, inductie kookplaten, en aan de verschuiving van aanvragen van grootverbruik naar kleinverbruik.

In welke mate zijn vergelijkbare uitdagingen en maatregelen van toepassing op de Brabantse Energyhub-initiatieven, waaronder die in Brainportregio, het Kempisch Bedrijvenpark en een aantal zogenoemde 'Grote Oogst' bedrijventerreinen

Op 1 februari 2024 heeft TenneT een nieuwsbericht gepubliceerd over de complexe achtergrond bij de toepassing van slimme en flexibele oplossingen die het elektriciteitsnet efficiënter benutten. De achtergrond hiervan is dat de pieken en de dalen op de netten van TenneT en op die van de regionale netbeheerders niet altijd in de tijd overeenkomen. Complicerende factor is dat de pieken op het hoogspanningsnet geen vast patroon volgen en moeilijk voorspelbaar zijn. Hierdoor kan het voorkomen dat het beter benutten van de dalen op het regionale net juist tot een extra belastingpiek kan leiden op het hoogspanningsnet, met risico voor de leveringszekerheid. De analyses waarop het nieuwsbericht is gebaseerd zijn alléén gedaan voor de specifieke situatie in de provincie Utrecht en worden nu ook uitgevoerd voor Gelderland en Flevopolder. De conclusies hebben dan ook geen betrekking op slimme oplossingen die in andere provincies worden onderzocht.

Het is echter wel aannemelijk dat de pieken en dalen op de verschillende netvlakken ook in Noord-Brabant niet congruent zijn met elkaar. Hiermee zal rekening gehouden moeten worden, ook al is de netsituatie in Brabant, blijkend uit de congestiemanagement onderzoeken, niet kritiek zoals in het midden van het land. Enexis en TenneT werken met elkaar de voorwaarden uit waaronder de dalen in het net van Enexis beter benut kunnen worden door toepassing van een slimme oplossing zoals een energyhub. Hiermee hopen we handelingsperspectief te bieden voor ondernemers, binnen de begrensde mogelijkheden van het gehele elektriciteitsnet. Wanneer deze voorwaarden uitgekristalliseerd zijn zullen we die meenemen naar de provinciale werkgroep Energyhubs.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog specifieke vragen hebben dan kunt u uiteraard contact opnemen met 5.1.2.e van TenneT of 5.1.2.e van Enexis.

DATUM	TenneT TSO B.V.
ONZE REFERENTIE	3 april 2024
PAGINA	PUC-2024-010
	3 van 3

Met vriendelijke groet,

TenneT TSO B.V.

5.1.2.e

Enexis Netbeheer

5.1.2.e

5.1.2.e

Associate Director Energy System Planning

5.1.2.e

Directeur Energiesysteem & Transitie